

گنجینه کاربردی گیاهان دارویی ایران

شاسنامه کاربردهای گیاهان دارویی در طب سنتی امروز ایران

سرشناسه	میکائیلی، بهمان، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	گنجینه کاربردی گیاهان دارویی ایران: شناسنامه کاربردهای گیاهان دارویی در طب سنتی امروز ایران/ گردآوری میدانی و تألیف بهمان میکائیلی، پریسا داریوش، صبا خوشبخت.
مشخصات نشر	ارومیه: شرکت تعاونی انتشارات دنیای کتاب وازه ارومیه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۱۶۸ص: مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۵۱۸-۱۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیم
یادداشت	واژه نامه.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	گیاهان دارویی - ایران
موضوع	گیاه درمانی
شناسه افروده	داریوش، پریسا، ۱۳۷۲ -
شناسه افروده	خوشبخت، صبا، ۱۳۷۲ -
رده بندی کنگره	۱۲۹۳ ۹۰۹۶۱۵ / ۱۸۰ R5
رده بندی دیویی	۳۲۱-۹۵۵/۶۱۵
شماره کتابشناسی ملی	۲۶۶۴۱۱

عنوان: گنجینه کاربردی گیاهان دارویی ایران
دکتر بهمان میکائیلی - پریسا داریوش - صبا خوشبخت

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰

طرح جلد: محمدشیری

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

ناشر: وازه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۱۸-۱۱-۵

آدرس ناشر: ارومیه خیابان دانش ۲-ساختمان تایماز طبقه ۲ واحد ۶-۴۴۳۲۲۵۴۴۱۳

فهرست

۱۲.....	آویشن
۱۴.....	افستین
۱۶.....	بابا آدم
۱۸.....	بابونه
۲۰.....	بادرنجبویه
۲۲.....	بومادران
۲۴.....	بهار نارنج
۲۶.....	برگ گردو
۲۸.....	پونه
۳۰.....	رزماری
۳۲.....	زنجبیل
۳۴.....	دارچین
۳۶.....	زعفران
۳۸.....	شقایق
۴۰.....	سیر
۴۲.....	سنبل الطیب
۴۴.....	مرزه
۴۶.....	نسترن کوهی
۴۸.....	زیره سیاه
۵۰.....	زیره سبز
۵۲.....	گلپوره

۵۴	شوید
۵۶	شنبلیله
۵۸	رازیانه
۶۰	کاکوتی
۶۲	شیرین بیان
۶۴	گلاب
۶۶	گزنه
۶۸	گلپر
۷۰	گل گاوزبان
۷۲	مریم گلی
۷۴	هل
۷۶	یونجه
۷۸	بیدمشک
۸۰	نعناع
۸۲	خاکشیر
۸۴	بولاغ اوتی
۸۶	شاهتره
۸۸	زنیان
۹۰	خواجه باشی یا خار مریم
۹۲	جعفری
۹۴	عناّب
۹۶	انیسون
۹۸	ترشک
۱۰۰	خرغه

۱۰۲.....	ریحان
۱۰۴.....	سیب
۱۰۶.....	کدو تنبل
۱۰۸.....	ترب
۱۱۰.....	کندر
۱۱۲.....	دم اسب
۱۱۴.....	لیمو ترش
۱۱۵.....	جوز هندی
۱۱۶.....	آلوئه ورا
۱۱۸.....	ترخون
۱۲۰.....	چایل اوتی (چایر)
۱۲۲.....	ریواس
۱۲۴.....	پولک
۱۲۶.....	بید گیاه
۱۲۸.....	تمشک
۱۳۰.....	اسطوخودوس
۱۳۲.....	ختمی
۱۳۴.....	مورد
۱۳۶.....	گشنیز
۱۳۸.....	خارشتر
۱۴۰.....	کیالک
۱۴۲.....	خار خاسک
۱۴۴.....	کرفس
۱۴۶.....	کاهو

۱۴۸.....	پنیرک - کوماجی
۱۵۰.....	کاسنی.....
۱۵۲.....	برگ زیتون.....
۱۵۴.....	برگ چنار
۱۵۶.....	هندوانه کوهی.....
۱۵۶.....	شاهسپرم.....
۱۵۷.....	شلتوک.....
۱۵۷.....	تولوق اوتی
۱۵۷.....	سقز.....
۱۵۹.....	منابع
۱۶۳.....	واژه نما.....

مقدمه:

طب گیاهی بخش مهمی از طب سنتی را در هر یک از تمدنهای دنیای باستان و مدرن تشکیل می دهد. استفاده از گیاهان شفا بخش به دلایل گوناگون مورد استقبال عموم قرار گرفته است. مهمترین دلیل و پشتوانه استفاده از این مواد، قدمت کاربرد آنها است. طولانی بودن قدمت کاربرد گیاهان دارویی مزایای متعددی دارد از جمله:

(۱) در طول سالها، گیاهان دارای عوارض بارز و غیر قابل تحمل بتدریج کنار گذاشته شده و اغلب گیاهان شفا بخش با اندام عوارض سوء جانبی، شناخته شده و جایگزین می گردند.

(۲) قدمت استفاده از این مواد باعث یافتن مهارت در کاربرد این گیاهان می شود. بطوریکه افراد مسن یا حتی کم سن و سال با استفاده از گیاهان بسادگی با روشهایی آسان اقدام به استفاده از این گیاهان می نمایند، که این امر در بالا رفتن میزان کارایی داروها موثر است.

(۳) قدمت استفاده می تواند در روند تهیه و شیمیای آسان به این گیاهان نیز موثر باشد. مثلاً: کشت گیاهان مهم دارویی در باغچه خانگی، یا اطلاع داشتن از محل رویش این گیاهان در نزدیکی محل زندگی افراد؛

(۴) همگانی شدن کاربرد گیاهان دارویی و ورود این مواد به زندگی روزمره افراد، موجب تقویت یکی دیگر از ابعاد مهم یعنی مسئله صرفه اقتصادی آنها می شود. بطوریکه معمولاً هزینه استفاده از گیاهان دارویی همواره بطور ملموسی کمتر از سایر روشها می باشد.

(۵) از آنجا که اغلب روش استعمال گیاهان دارویی، معمولاً همان روش معمول تناول خوراک روزمره افراد است، مقبولیت استفاده از این مواد نسبت به روشهای دشوارتر از جمله تزریقات و غیره (در مورد داروهای شیمیایی) بالاتر می رود.

۶) معمولا بنا به دلایل فوق، تصور عامه بر این است که عوارض مصرف داروهای گیاهی کمتر از داروهای شیمیایی صنعتی است که البته این مسئله نیاز به بحث بیشتری دارد و عمدتا صحت آن بستگی به نحوه و نگرش افراد در استفاده از این مواد دارد. با توجه به مجموعه این موارد، اقبال عمومی افراد بشر به مصرف گیاهان دارویی بالا است. حال کشور عزیزمان ایران، در این خصوص جایگاه بسیار ممتاز و بلندی در تاریخ پر افتخار علم داروشناسی خود دارد که می توان گفت بالاترین مقام را در میان علوم دیگر از جمله در مقایسه با پزشکی دارا می باشد.

لذا با توجه به پیشینه غنی علمی در زمینه علوم دارویی در ایران زمین، مولفین این کتاب بر آن شدند تا با انجام یکسری پژوهشهای میدانی اقدام به جمع آوری اطلاعات از وضعیت موجود کاربرد گیاهان دارویی در ایران بپردازند. زیرا ما بر این باور هستیم که سیر ترقی دانش داروشناسی که از دیر باز آغاز شده و دیر زمانی نیز شدت گرفته بود، به یکباره افول نمی کند و چه بسا به سیر ترقی خود هر چند بطئی و آهسته ادامه داده باشد که قابل بررسی و اندازه گیری است.

لذا در این کتاب، که نتیجه جمع آوری اطلاعات مربوط به کاربرد گیاهان دارویی رایج در طب سنتی مدرن امروز ایران است، اطلاعات ارزشمندی جمع آوری شده که می تواند مطالب آن علاوه بر علاقمندان و بیماران، برای پژوهشگران در این زمینه نیز مثمر فایده باشد. این امر مهم توسط دو تن از دانشجویان ممتاز و کوشا در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، خانمها پریسا داریوش و دباغی خویشت، انجام گرفته که ذوق و تلاش هوشمندانه ی این دانشجویان درخور تقدیر است.

گفتنی است بزودی نتایج این پژوهش در قالب چند مقاله پژوهشی به زبان انگلیسی نیز، در ژورنالهای معتبر بین المللی چاپ خواهند گردید.

با آرزوی کامیابی

دکتر پیمان میکائیلی

ارومیه - خزان ۱۳۹۳